

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**

Avdelning 34

DOM

2022-06-10

Meddelad i Stockholm

Mål nr

19603-21

KLAGANDE

Regionstyrelsen Region Värmland

MOTPART

Integritetsskyddsmyndigheten

ÖVERKLAGAT BESLUT

Integritetsskyddsmyndighetens beslut 2021-06-07, bilaga 1

SAKEN

Behandling av personuppgifter

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår överklagandet.

YRKANDEN M.M.

Integritetsskyddsmyndigheten (IMY) beslutade den 7 juni 2021 att påföra Regionstyrelsen Region Värmland (regionstyrelsen) en sanktionsavgift om 250 000 kr. Som skäl för beslutet angav IMY i huvudsak följande. Regionstyrelsen har inte informerat registrerade personer om den behandling av personuppgifter som regionstyrelsen utför i samband med att vårdsökande ringde 1177. Behandlingen har därför skett i strid med artiklarna 5.1 a och 13 i dataskyddsförordningen.¹ Skälen i övrigt framgår av det överklagade beslutet, se bilaga 1.

Regionstyrelsen överklagar beslutet och yrkar att avgiften ska ersättas av en reprimand eller i vart fall sättas ned. Regionstyrelsen anför bl.a. följande. De registrerade har inte informerats i tillräcklig utsträckning, men det måste anses vara av mindre allvarlig karaktär. Vidare bör myndigheter i normalfallet inte påföras sanktionsavgifter.

Överträdelsen har skett i förhållande till artikel 14, eftersom personuppgifterna har samlats in från telefonoperatörer snarare än direkt från de registrerade. Informationen har sedan vidareförmedlats till vårdgivaren. Det har inte funnits möjlighet att i detta skede informera de enskilda om behandlingen. Vid tillämpningen av artikel 14 krävs inte heller att de registrerade informeras direkt vid insamlingen av uppgifter. Därför är det tillräckligt att information lämnas i efterhand, t.ex. på 1177 Vårdguidens hemsida.

Det stämmer visserligen att det under tillsynsperioden saknades tillräcklig information om den aktuella personuppgiftsbehandlingen på 1177 Vårdguidens webbsida. Upplysningar om regionstyrelsens och dataskyddsombudets

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävandet av direktiv 95/46/EG.

kontaktuppgifter fanns dock tillgängliga både på regionens hemsida och på Region Värmlands del av 1177.se. Den webbplats som IMY hänvisar till är den allmänna sida som man når om man inte har valt region. Den innehåller därför inte den regionsspecifika informationen om personuppgiftsansvarig och dataskyddsombud som fanns på Region Värmlands egen del av 1177 Vårdguidens webbsida.

De registrerade har inte lidit någon skada av bristen på information och har inte berövats möjligheten att ta tillvara sina rättigheter. Antalet berörda är visserligen stort, men det rör sig om relativt harmlösa personuppgifter och bristen på information har inte påverkat deras agerande. Den behandling som har utförts är sådan som vårdsökande sannolikt förväntar sig.

Regionstyrelsen har inte begått några tidigare överträdelser av dataskyddsförordningen och det aktuella felet är nu åtgärdat. Regionstyrelsen har inte haft uppsåt till eller dragit någon fördel av överträdelsen. En bidragande orsak är att 1177 Vårdguiden drivs i samverkan med andra regioner. Eftersom personuppgiftsbehandling sker i en mängd olika sammanhang och i många olika led av regionens verksamhet, är det inte möjligt att tillhandahålla fullständig information i alla enskilda situationer.

IMY anser att beslutet inte ska ändras och lägger bl.a. till följande. Regionstyrelsen har inte visat att de har lämnat den information som krävs till de registrerade. Bristerna har begränsat enskildas möjligheter att ta tillvara sina rättigheter, framför allt vad gäller avsaknaden av kontaktuppgifter. Det faktum att regionstyrelsen är skyldig att tillhandahålla en stor mängd information är inte en förmildrande omständighet. Enskilda i Region Värmland hänvisas i stor utsträckning till att ringa 1177 för att få vård. Att information om personuppgiftsbehandlingen troligen inte påverkar deras beteende utgör därför inte en förmildrande omständighet.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Gällande regler framgår av IMY:s beslut, se bilaga 1. Det är klarlagt i målet att regionstyrelsens personuppgiftsbiträde Inera AB har behandlat uppgifter i samband med att vårdsökande har ringt till telefonnumret 1177. Behandlingen har gällt kommun-id och telefonnummer, i syfte att säkerställa att inkommande samtal hamnade hos rätt vårdgivare. Parterna är överens om att behandlingen har varit nödvändig för att uppfylla regionstyrelsens ansvar som huvudman för den hälso- och sjukvård som bedrivs i Region Värmland. Frågan i målet gäller omfattningen av regionstyrelsens ansvar att informera de registrerade om den behandling som regionstyrelsen har varit personuppgiftsansvarig för.

Bevisbörda och beviskrav

Enligt principen om ansvarsskyldighet ska den personuppgiftsansvarige kunna visa att behandlingen av personuppgifter utförs i enlighet med dataskyddsbestämmelserna (artiklarna 5.2 och 24 dataskyddsförordningen). Det innebär att det är den personuppgiftsansvarige som har bevisbördan för att behandlingen uppfyller kraven i dataskyddsbestämmelserna (EU-domstolens dom av den 24 februari 2022 i mål C-175/20 ”SS” SIA m.fl., punkt 77–81).

IMY har i sin tur bevisbördan för att det finns förutsättningar att ta ut en sanktionsavgift. Enligt artikel 83.8 dataskyddsförordningen ska tillsynsmyndighetens påförande av sanktionsavgifter omfattas av lämpliga rättssäkerhetsgarantier i enlighet med EU-rätten och nationell rätt. Eftersom påförandet av sanktionsavgifter normalt är att jämföras med brottsanklagelser, ska beviskravet ställas relativt högt. Kammarrätten har uttalat att det i mål gällande sanktionsavgift enligt dataskyddsförordningen klart ska framgå att förutsättningarna för att besluta om administrativ sanktionsavgift är uppfyllda (se bl.a. Kammarrätten i Stockholms domar av den 16 maj 2022 i mål nr 28436-20 och 28574-20).

Information till de registrerade

Personuppgiftsansvaret medför en skyldighet att informera de registrerade om bl.a. den behandling som utförs och de registrerades rättigheter. Det bör vara klart och tydligt för fysiska personer hur deras personuppgifter samlas in och används. De bör göras medvetna om de risker, regler och skyddsåtgärder som hänger samman med den aktuella behandlingen, samt om vilka rättigheter de har och hur dessa kan utövas. Öppenhetsprincipen kräver att all information och kommunikation i samband med behandling är lättillgänglig och lättbegriplig. Det gäller framför allt information om den personuppgiftsansvariges identitet och syftet med behandlingen, samt övrig information som krävs för att säkerställa en rättvis och öppen behandling (artiklarna 12–14, se även skäl 39 till dataskyddsförordningen).

Har personuppgifterna samlats in från de registrerade?

Enligt IMY har regionstyrelsen behandlat uppgifter i strid med artikel 13 dataskyddsförordningen. Regionstyrelsen invänder att de personuppgifter som behandlades inte inhämtades direkt från de registrerade, utan från deras telefonoperatörer. Enligt regionstyrelsen medför den processen att regionstyrelsen varit förhindrad att informera de registrerade vid den tidpunkt då uppgifterna inhämtades. Regionstyrelsen anför vidare att deras informationsplikt enligt artikel 14 inträder senare än vad den skulle göra om artikel 13 tillämpas.

Förvaltningsrätten kan inledningsvis konstatera att tillämpandet av antingen artikel 13 eller artikel 14 inte resulterar i någon avsevärd skillnad för bedömningen av nuvarande mål. Artiklarna innehåller i stort sett likvärdiga bestämmelser avseende bl.a. vilken information som ska lämnas och under vilka omständigheter. Överträdelser av de båda artiklarna ska bedömas på samma sätt (jfr artikel 83.5). Regionstyrelsen har vidare bekräftat att

informationsplikten inte var uppfylld, vare sig i förhållande till artikel 13 eller artikel 14.

Artikel 13 används i de fall personuppgifter har samlats in från de registrerade. Med det menas, enligt Artikel 29-gruppens riktlinjer om öppenhet (WP260, Guidelines on transparency under Regulation 2016/679 s. 14–15), dels uppgifter som den enskilde medvetet lämnar över, dels information som inhämtas genom observation av den registrerade. En sådan observation kan t.ex. ske med hjälp av verktyg för datainsamling såsom kameror, nätverksutrustning och radiofrekvensetiketter (jfr skäl 30 till dataskyddsförordningen).

Nuvarande mål gäller uppgifter om telefonnummer och kommun-id för personer som har ringt till 1177. Uppgifterna har enligt regionstyrelsen inhämtats från de registrerades telefonoperatörer och därefter vidarebefordrats till vårdgivaren. Enligt förvaltningsrättens mening motsvarar denna process för inhämtande av uppgifter en sådan observation av den registrerades aktivitet som medför att uppgifterna ska anses vara hämtade direkt från den registrerade. IMY har därmed haft fog för sin bedömning att regionstyrelsens informationsplikt baseras på artikel 13 dataskyddsförordningen. Förvaltningsrätten anser inte heller att den metod som har använts för insamling av personuppgifter innebär att regionstyrelsen ska undantas från informationsplikten.

Förfogade de registrerade över informationen?

Regionstyrelsen anför att de vårdsökande sannolikt utgår från att deras uppgifter förmedlas vidare när de använder en nationell tjänst, eller att det i vart fall inte uppfattas som oväntat. I denna del gör förvaltningsrätten följande bedömning. Av dataskyddsförordningen framgår att den personuppgiftsansvarige har en omfattande informationsplikt, som endast kan frångås i särskilda fall. Ett sådant exempel är när den registrerade redan förfogar över informationen (artikel 13.4 dataskyddsförordningen). Enligt förvaltningsrättens

mening måste den personuppgiftsansvarige i sådant fall kunna visa att de registrerade har fått den information som den personuppgiftsansvarige annars hade varit skyldig att tillhandahålla. Det är regionstyrelsen som ska visa att de registrerade har informerats. Endast ett antagande om att de registrerade har förväntat sig någon typ av behandling räcker inte för att informationsplikten kan anses vara uppfylld. Regionstyrelsens uppfattning om de vårdsökandes förväntningar påverkar därför inte deras skyldighet att informera om behandlingen. Det framgår inte heller av handlingarna i målet att de registrerade har fått tillgång till informationen på något annat sätt som medför att de kan anses förfoga över den, även utan information från regionstyrelsen.

Av utredningen i målet framgår således klart att regionstyrelsen har behandlat personuppgifter i strid med artikel 13 dataskyddsförordningen. Bristerna har vidare medfört en sådan begränsning av de vårdsökandes möjligheter att ta tillvara sina rättigheter, att behandlingen också har inneburit en överträdelse av principen om öppenhet i artikel 5.1 a.

Val av ingripande

Enligt förvaltningsrättens bedömning har regionstyrelsen inte uppfyllt dataskyddsförordningens krav på information till registrerade enligt artiklarna 5.1 a och 13 dataskyddsförordningen. För att en administrativ sanktionsavgift ska kunna påföras krävs vidare att det klart framgår att förutsättningarna för att besluta om en sådan avgift är uppfyllda.

Enligt artikel 83.2 dataskyddsförordningen ska sanktionsavgifter påföras, utöver eller i stället för andra korrigerande befogenheter, beroende på omständigheterna i det enskilda fallet. Bedömningen av om och med vilket belopp sanktionsavgiften ska påföras görs med beaktande av de omständigheter som nämns i artikel 83.2 a–k dataskyddsförordningen, såsom överträdelsens karaktär, svårighetsgrad och varaktighet, om överträdelsen skett med uppsåt

eller av oaktsamhet och vilka åtgärder den personuppgiftsansvarige har tagit för att förhindra överträdelsen eller den uppkomna skadan.

Av skäl 148 till dataskyddsförordningen framgår att en sanktionsavgift kan ersättas av en reprimand. När det gäller juridiska personer är dock utrymmet begränsat till om ärendet rör en mindre överträdelse.

Enligt 6 kap. 2 § lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning (dataskyddslagen) kan myndigheter påföras en sanktionsavgift, dock med ett lägre maximalt belopp än det som stadgas i dataskyddsförordningen (jfr artikel 83.5). Av förarbetena till lagen framgår bl.a. följande. Den enskildes intresse av skydd för sin personliga integritet måste anses väga lika tungt då uppgifter behandlas i det allmännas verksamhet som i den privata sektorn. För att utföra sina uppgifter måste myndigheter behandla mycket stora mängder personuppgifter, ofta av känslig karaktär. Denna behandling måste givetvis ske i enlighet med dataskyddsregleringen. Det kan dock inte tas för givet att myndigheter alltid följer regleringen om dataskydd. Vetskapen om att brister i behandlingen av personuppgifter skulle kunna leda till höga sanktionsavgifter kommer leda till att myndighetsledningen, i normalfallet, ser till att åtgärder vidtas för att regleringen ska följas. Beslut om att faktiskt påföra en myndighet sanktionsavgifter torde därför mycket sällan behöva komma i fråga. Sanktionsavgifter skulle således fylla en viktig preventiv funktion.

Enligt förvaltningsrättens mening står det klart att regionstyrelsen var personuppgiftsansvarig för de personuppgifter som behandlades i samband med att vårdsökande ringde till 1177, fram till dess att samtalen kopplades till en vårdgivare. Parterna i målet är överens om att regionstyrelsen inte har uppfyllt sin skyldighet att informera de registrerade om den behandling som utfördes på uppdrag av regionstyrelsen.

Påförandet av sanktionsavgifter ska vara effektivt, proportionellt och avskräckande (artikel 83.1 dataskyddsförordningen). Enligt förvaltningsrättens mening innebär det att avgiften ska vara kännbar och verka förebyggande för såväl regionstyrelsen som andra. Det som anges i dataskyddslagen och dess förarbeten ger inte förvaltningsrätten skäl att göra någon annan bedömning.

IMY har i sitt beslut redogjort för de omständigheter som legat till grund för deras beräkning av sanktionsavgiften. Förvaltningsrätten instämmer i IMY:s bedömning av överträdelsernas karaktär och allvar. Det rör sig om ett stort antal registrerade som har lämnat personuppgifter i samband med att de har sökt vård. Bristerna i information har förekommit under en längre period och omfattar den stora merparten av de upplysningar som de registrerade har rätt till, inklusive att deras personuppgifter överhuvudtaget har behandlats på det sätt som gjorts. Det framgår av dataskyddsförordningen att artiklarna 5 och 13 är särskilt skyddsvärda (se artikel 83.5 jämfört med artikel 83.4). Enligt förvaltningsrättens mening kan överträdelserna därmed inte betraktas som mindre allvarliga. Sanktionsavgiften kan därför inte ersättas med en reprimand. Enligt förvaltningsrättens mening är det i målet klart visat att förutsättningarna för att påföra regionstyrelsen en sanktionsavgift därmed är uppfyllda.

Förvaltningsrätten ifrågasätter inte regionstyrelsens uppgifter att kontaktuppgifter till regionstyrelsen och dess dataskyddsombud har funnits publicerade på internet, inklusive på Region Värmlands del av 1177 Vårdguidens hemsida. Enligt förvaltningsrättens uppfattning har sådan allmänt hållen information dock inte tjänat mycket till, när de registrerade inte i något skede av sin vårdkontakt genom 1177 har informerats om den behandling som regionstyrelsen utförde, eller hänvisats till de informationssidor som regionstyrelsen nu hänvisar till. Det faktum att regionstyrelsen har lämnat kontaktuppgifter på sina hemsidor utgör därför inte förmildrande omständigheter i förhållande till de överträdelser som målet handlar om.

Enligt regionstyrelsen är det inte troligt att de vårdsökandes beteende skulle ha påverkats om informationen funnits tillgänglig för dem, t.ex. genom att de skulle ha avstått från att ringa 1177. Förvaltningsrätten anser, till skillnad från regionstyrelsen, att denna omständighet snarare bör betraktas som försvårande. Såsom IMY har påtalat är enskilda i stor utsträckning hänvisade att ringa till 1177 för att få vård. Det är alltså inte en tjänst som de registrerade enkelt kan avstå ifrån. Det medför, enligt förvaltningsrättens mening, ett särskilt ansvar för den som behandlar personuppgifter i samband med denna vårdkontakt.

Att regionstyrelsen inte har kännedom om enskilda som har påverkats av bristen på information innebär, enligt förvaltningsrättens mening, inte heller att överträdelserna har skett utan skada för de registrerade. Förvaltningsrätten anser tvärtom att bristen på information till de registrerade, inklusive att de inte har känt till sina rättigheter eller vem de kan vända sig till för att tillvarata dessa rättigheter, i sig har medfört en skada för berörda personer.

Förvaltningsrätten anser inte heller att det är en förmildrande omständighet att regionstyrelsen driver 1177 Vårdguiden i samverkan med andra regioner. Förvaltningsrätten kan vidare konstatera att den personuppgiftsansvarige alltid har ansvar för att personuppgifter behandlas i enlighet med dataskyddsbestämmelserna, oavsett mängden personuppgifter som behandlas och i vilka led eller sammanhang av verksamheten som behandlingen sker.

Regionstyrelsen påtalar att överträdelserna inte har resulterat i ekonomisk vinst eller annan fördel. Förvaltningsrätten noterar att eventuella ekonomiska fördelar nämns som exempel på en försvårande omständighet i artikel 83.2 k. Det innebär dock inte, enligt förvaltningsrättens mening, att avsaknaden av en sådan vinst alltid ska utgöra en förmildrande omständighet. Vidare har lagstiftaren, vid införandet av en lägre maximal avgift för myndigheter, tagit i beaktande att myndigheter inte på samma sätt som privata aktörer kan dra

någon ekonomisk vinning genom överträdelser av dataskyddsförordningen (prop. 2017/18:105 s. 141).

Regionstyrelsen anför vidare att de inte tidigare har begått överträdelser av dataskyddsförordningen och att överträdelsen har skett utan uppsåt. Enligt förvaltningsrättens uppfattning ger dessa omständigheter inte skäl att sätta ned avgiften i nuvarande mål. Förvaltningsrätten finner inte heller i övrigt några omständigheter i målet som ger skäl att beräkna avgiften på ett annat sätt än IMY har gjort.

Sammanfattningsvis finner förvaltningsrätten att IMY har haft fog för sitt beslut att påföra regionstyrelsen en sanktionsavgift om 250 000 kr.

Överklagandet ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga 2 (FR-03).

Anna Önell

Chefsrådman

Nämndemännen Bo Björkstén, Ann-Kristin Carlberg och Anneli Vuojärvi har också deltagit i avgörandet.

Linda Awerstedt har varit föredragande.

Regionstyrelsen Region Värmland
via e-post

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM
Avdelning 34

INKOM: 2021-06-18
MÅLNR: 19603-21
AKTBIL: 5

Diarienummer:
DI-2019-7325

Ert diarienummer:
RS/191733

Datum:
2021-06-07

Beslut efter tillsyn enligt dataskyddsförordningen mot Regionstyrelsen Region Värmland

Integritetsskyddsmyndighetens beslut

Integritetsskyddsmyndigheten (IMY) konstaterar att Regionstyrelsen Region Värmland (Regionstyrelsen) under okänd period före och under granskningen fram till den 31 oktober 2019 har behandlat personuppgifter i strid med artiklarna 5.1 a och 13 i dataskyddsförordningen¹ genom att inte informera vårdsökande som ringde 1177² om insamling av telefonnummer och kommun-id för ändamålet att tillse att samtal till 1177 besvarades av vårdgivaren MedHelp AB.

IMY beslutar med stöd av 6 kap. 2 § dataskyddslagen³ och artikel 58.2 och 83 i dataskyddsförordningen att Regionstyrelsen ska betala en administrativ sanktionsavgift för överträdelserna av artiklarna 5.1 a och 13 i dataskyddsförordningen på 250 000 (tvåhundrafemtio tusen) kronor.

Bakgrund

Computer Sweden publicerade den 18 februari 2019 en artikel med rubriken "2,7 miljoner inspelade samtal till 1177 Vårdguiden helt oskyddade på internet". I artikeln uppges bland annat att "På en öppen webbserver, helt utan lösenordsskydd eller annan säkerhet, har vi hittat 2,7 miljoner inspelade samtal till rådgivningsnumret 1177."

IMY inledde inledningsvis tillsyn mot Voice Integrate Nordic AB, Inera AB och MedHelp AB.

Postadress:
Box 8114
104 20 Stockholm

Webbplats:
www.imy.se

E-post:
imy@imy.se

Telefon:
08-657 61 00

¹ EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning).

² På [webbplatsen 1177.se](http://webbplatsen.1177.se) anges "Ring telefonnummer 1177 för sjukvårdsrådgivning dygnet runt."

³ Lag (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning.

Det framkom att tre regioner anlitade MedHelp AB som vårdgivare på 1177 och Inera AB för att koppla fram samtalen till MedHelp AB. IMY inledde därför skriftlig tillsyn den 27 juni 2019 mot Regionstyrelsen för att kontrollera behandlingen av personuppgifter med anledning av att vårdsökande ringer 1177. Tillsyn inleddes samtidigt mot Hälso- och sjukvårdsnämnden Region Stockholm och Regionstyrelsen Region Sörmland.

Motivering av beslutet

Rättslig bakgrund

Nationella regler om hälso- och sjukvård

Hälso- och sjukvårdens uppdrag regleras i bland annat hälso- och sjukvårdslagen (2017:30), HSL.

Åtgärder för att medicinskt förebygga, utreda och behandla sjukdomar och skador definieras som hälso- och sjukvård, 2 kap. 1 § HSL. Med huvudman avses den region eller den kommun som enligt lagen ansvarar för att erbjuda hälso- och sjukvård till befolkningen i regionen eller kommunen. Inom en huvudmans geografiska område kan en eller flera vårdgivare bedriva verksamhet, 2 kap. 2 § HSL. Med vårdgivare avses statlig myndighet, region, kommun, annan juridisk person eller enskild näringsidkare som bedriver hälso- och sjukvårdsverksamhet, 2 kap. 3 § HSL. Regioner och kommuner får med bibehållet huvudmannaskap sluta avtal med någon annan om att utföra de uppgifter som landstinget eller kommunen ansvarar för, 15 kap. 1 § HSL. Den som har ett författningsreglerat ansvar för att vård ges betecknas huvudman. Ansvaret innebär inte en skyldighet att själv bedriva verksamheten, utan driften kan ligga på någon annan som då betecknas vårdgivare (prop. 1981/82:97 s. 33 f.). Det offentliga ansvaret som huvudman innebär inte bestämmanderätt över vårdgivarens dagliga verksamhet och det fråntar inte heller vårdgivaren ansvaret som följer med rollen som vårdgivare (prop. 2016/17:43 s. 86).

Personuppgiftsansvar

Med personuppgiftsansvarig avses, enligt artikel 4.7 i dataskyddsförordningen, en fysisk eller juridisk person, offentlig myndighet, institution eller annat organ som ensamt eller tillsammans med andra bestämmer ändamålen och medlen för behandlingen av personuppgifter. Om ändamålen och medlen för behandlingen bestäms av unionsrätten eller medlemsstaternas nationella rätt kan den personuppgiftsansvarige eller de särskilda kriterierna för hur denne ska utses föreskrivas i unionsrätten eller i medlemsstaternas nationella rätt.

Personuppgiftsansvariga ska enligt artikel 5.2 ansvara för och kunna visa att principerna i artikel 5.1 efterlevs (principen om ansvarsskyldighet).

Grundläggande principer och rättslig grund

Personuppgifter ska enligt artikel 5.1 a i dataskyddsförordningen behandlas på ett lagligt, korrekt och öppet sätt i förhållande till den registrerade (principen om laglighet, korrekthet och öppenhet). Principen om uppgiftsminimering i artikel 5.1 c innebär att personuppgifter ska vara adekvata, relevanta och inte för omfattande i förhållande till de ändamål för vilka de behandlas.

För att en behandling av personuppgifter ska vara laglig krävs att den har stöd i någon av de rättsliga grunder som anges i artikel 6.1 i dataskyddsförordningen. Vid behandling för hälso- och sjukvårdsändamål är det främst artikel 6.1 c (rättslig

förpliktelse) eller 6.1.e (allmänt intresse eller myndighetsutövning) som kan vara tillämpliga. Enligt artikel 6.3 ska den grund för behandlingen som anges i artikel 6.1 c och e fastställas i enlighet med unionsrätten eller en medlemsstats nationella rätt som den personuppgiftsansvarige omfattas av. Det innebär att om en vårdgivares behandling av personuppgifter är nödvändig för att fullgöra en rättslig förpliktelse eller utföra en uppgift av allmänt intresse så krävs för att behandlingen ska vara laglig att den rättsliga förpliktelsen eller uppgiften av allmänt intresse regleras i nationell rätt (eller i unionsrätten).

Uppgifter om hälsa utgör så kallade känsliga personuppgifter. Det är förbjudet att behandla sådana personuppgifter enligt artikel 9.1 i dataskyddsförordningen, om inte behandlingen omfattas av något av undantagen i artikel 9.2.

Registrerades rätt till information

Personuppgiftsansvarigas skyldighet att självmant tillhandahålla registrerade information om behandlingen av personuppgifterna framgår av artiklarna 13 och 14 i dataskyddsförordningen. Det är förhållandevis omfattande upplysningar som ska lämnas till de registrerade.

Samtal till 1177

Region Värmland uppger bland annat följande. Regionen ansvarar som huvudman enligt 2 kap. 2 § HSL för sjukvårdsrådgivning via numret 1177. Det är alltså regionen som ansvarar för att erbjuda invånarna hälso- och sjukvård. MedHelp är vårdgivare enligt 2 kap. 3 § HSL. Det är alltså MedHelp som bedriver hälso- och sjukvårdsverksamheten. Uppgifter om inringande persons telefonnummer och kommun-id samlas in från den inringande personens teleoperatör. Ändamålet med behandlingen är att kunna koppla inringaren till rätt sjukvårdshuvudman. Behandlingen är nödvändig för att fullgöra en uppgift av allmänt intresse, artikel 6.1 e dataskyddsförordningen. Känsliga personuppgifter behandlas inte. Det är Regionstyrelsen i Region Värmland som är personuppgiftsansvarig för behandlingen av personuppgifterna. Behandlingen utförs av Inera AB som personuppgiftsbiträde. Ineras behandling avser enbart inringande telefonnummer och kommun-id. Regionen bedriver sedan den 1 november 2019 sjukvårdsrådgivning per telefon i egen regi och har inte längre har något avtal med MedHelp.

IMY:s bedömning

Regionstyrelsen kunde med bibehållet huvudmannaskap enligt 15 kap. 1 § HSL sluta avtal med MedHelp om att utföra de uppgifter som regionen ansvarar för enligt HSL. IMY konstaterar att det inte har framkommit någon omständighet som motsäger Regionstyrelsens uppgift att styrelsen var personuppgiftsansvarig enligt artikel 4.7 i dataskyddsförordningen.

IMY bedömer att Regionstyrelsens behandling av personuppgifter om kommun-id och telefonnummer var adekvat, relevant och inte för omfattande i förhållande till ändamålet att tillse att samtal till 1177 togs om hand av MedHelp AB. Behandlingen bedöms därför ha varit förenlig med principen om uppgiftsminimering i artikel 5.1 c i dataskyddsförordningen.

Regionstyrelsen har en uppgift som är fastställd i nationell rätt genom HSL. Grunden för behandlingen är fastställd i enlighet artikel 6.3 i dataskyddsförordningen. IMY bedömer att Regionstyrelsens behandling av kommun-id och telefonnummer var en

nödvändig behandling av personuppgifter för att styrelsen skulle fullgöra en uppgift av allmänt intresse och att det fanns rättsligt stöd för behandlingen enligt artikel 6.1 e.

Regionens information till våldsökande

I dataskyddsförordningen finns långtgående skyldigheter att lämna information till registrerade. Den personuppgiftsansvarige har ansvaret för att informationen tillhandahålls.

Regionstyrelsen uppger bland annat följande.

Regionstyrelsen medger att klar och tydlig information om behandling av telefonnummer och kommun-id inte tillhandahålls och anser därför att ett tillägg kan göras på webbsidan 1177.se enligt en text som framgår av ett yttrande den 25 november 2020.

IMY:s bedömning

IMY har den 25 juni 2019 tagit del av en utskrift från www.1177.se om 1177 sjukvårdsrådgivning på telefon, som delgetts i ärendet. På webbsidan framgår att bakom 1177 Vårdguiden står den svenska sjukvården genom alla regioner i samverkan. 1177 är ett nationellt telefonnummer för sjukvårdsrådgivning som man kan ringa dygnet runt. Varje region driver sin egen verksamhet för sjukvårdsrådgivning antingen i egen regi eller genom upphandlad underleverantör. De samtal som är rådgivningssamtal journalförs. Frågan "Vem är ansvarig för att personuppgifterna hanteras rätt?" besvaras enligt följande. "Det är din vårdgivare som har ansvar för att personuppgifterna hanteras på ett korrekt och lagligt sätt. När vården ges av en region är det en eller flera styrelser i regionen som är ytterst ansvariga. Inom den privata vården är det företaget eller den verksamhet som bedriver vården som är ansvariga."

Informationsskyldigheten är omfattande och en grundläggande förutsättning för att enskilda ska kunna ha kunskap om och kontroll över hur deras personuppgifter behandlas. Krav på öppenhet är en grundläggande princip enligt artikel 5.1 a i dataskyddsförordningen. Av skäl 60 i dataskyddsförordningen framgår att principerna om rättvis och öppen behandling fordrar att den registrerade informeras om att behandling sker och syftet med den. Den personuppgiftsansvarige bör till den registrerade lämna all ytterligare information som krävs för att säkerställa en rättvis och öppen behandling, med beaktande av personuppgiftsbehandlingens specifika omständigheter och sammanhang.

Den personuppgiftsansvarige ska enligt artikel 12.1 i dataskyddsförordningen vidta lämpliga åtgärder för att till den registrerade tillhandahålla all information enligt artiklarna 13 och 14 i en koncis, klar och tydlig, begriplig och lätt tillgänglig form, med användning av klart och tydligt språk, i synnerhet för information som är särskilt riktad till barn. I artikel 13 anges den information som den personuppgiftsansvarige ska tillhandahålla om personuppgifterna samlas in från den registrerade.

Information ska lämnas om bland annat den personuppgiftsansvariges identitet och kontaktuppgifter, ändamålen med den behandling för vilken personuppgifterna är avsedda, den rättsliga grunden för behandlingen och att det föreligger en rätt att av den personuppgiftsansvarige begära tillgång till personuppgifter. I förekommande fall ska information ges om kontaktuppgifter för dataskyddsombudet.

Regionstyrelsen samlade in vårdsökandenas telefonnummer och kommun-id för ändamålet att tillse att samtal till 1177 kunde tas om hand av vårdgivaren MedHelp AB. Från och med den 1 november 2019 har Regionstyrelsen övergått till att bedriva vården i egen regi vid samtal till 1177-numret.

IMY konstaterar att det enligt artikel 13 i dataskyddsförordningen ställs omfattande krav på information till registrerade som Regionstyrelsen inte har lämnat. Det är inte tillräckligt att styrelsen på webbplatsen 1177.se uppger om att "Det är din vårdgivare som har ansvar för att personuppgifterna hanteras på ett korrekt och lagligt sätt."

Exempelvis saknades information om att Regionstyrelsen är personuppgiftsansvarig, om styrelsens kontaktuppgifter, om ändamålet med behandlingen, om den rättsliga grunden för behandlingen samt om att det förelåg en rätt att av den personuppgiftsansvarige begära tillgång till personuppgifter. Det saknades även kontaktuppgifter för dataskyddsombudet.

Genom att Regionstyrelsen inte har lämnat nödvändig information till vårdsökande i samband med insamlingen av telefonnummer och kommun-id vid vårdsökandes telefonsamtal, som kopplades till MedHelp AB, konstaterar IMY att Regionstyrelsen har behandlat personuppgifter i strid med artikel 13 i dataskyddsförordningen. Folkmängden i Värmlands län var 282 885 kvartal 4 2020.⁴ Bristen på information kunde således drabba många vårdsökande.

Av artikel 5.1 a i dataskyddsförordningen framgår att personuppgifter ska behandlas på ett lagligt, korrekt och öppet sätt i förhållande till den registrerade. Avsaknaden av information enligt artikel 13 bedöms ha avsevärt begränsat vårdsökandes förutsättningar att ta tillvara sina rättigheter. IMY gör därför bedömningen att det även är fråga om en överträdelse av öppenhetsprincipen i artikel 5.1 a.

Val av ingripande

Möjliga ingripandeåtgärder beträffande information till vårdsökande

IMY har ett antal korrigerande befogenheter att tillgå enligt artikel 58.2 i dataskyddsförordningen, bland annat kan IMY förelägga den personuppgiftsansvariga att se till att behandlingen sker i enlighet med förordningen och om så krävs på ett specifikt sätt och inom en specifik period.

Enligt artiklarna 58.2 och 83.2 i dataskyddsförordningen har IMY befogenhet att påföra administrativa sanktionsavgifter i enlighet med artikel 83. Beroende på omständigheterna i det enskilda fallet ska administrativa sanktionsavgifter påföras utöver eller i stället för de andra åtgärder som avses i artikel 58.2.

Vidare framgår av artikel 83.2 dataskyddsförordningen vilka faktorer som ska beaktas vid beslut om att administrativa sanktionsavgifter ska påföras och vid bestämmande av avgiftens storlek. Om det är fråga om en mindre överträdelse får IMY enligt vad som anges i skäl 148 till dataskyddsförordningen i stället för att påföra en sanktionsavgift utfärda en reprimand enligt artikel 58.2 b. Hänsyn ska tas till försvårande och förmildrande omständigheter i fallet, såsom överträdelsens karaktär, svårighetsgrad och varaktighet samt tidigare överträdelser av relevans.

⁴ Folkmängd i riket, län och kommuner 31 december 2020 och befolkningsförändringar 1 oktober–31 december 2020. Totalt (scb.se)

Medlemsstaterna får enligt artikel 83.7 fastställa regler för om och i vilken utsträckning offentliga myndigheter och organ ska kunna påföras administrativa sanktionsavgifter. Av 6 kap. 2 § dataskyddslagen framgår att tillsynsmyndigheten får ta ut en sanktionsavgift av en myndighet vid överträdelser som avses i artikel 83.4, 83.5 och 83.6 dataskyddsförordningen. Då ska artikel 83.1, 83.2 och 83.3 tillämpas.

Sanktionsavgift ska påföras

IMY har ovan bedömt att Regionstyrelsen har överträtt artiklarna 5.1 a och 13 i dataskyddsförordningen. Dessa artiklar omfattas av artikel 83.5 och vid en överträdelse av dessa ska tillsynsmyndigheten överväga att påföra administrativ sanktionsavgift utöver, eller i stället för, andra korrigerande åtgärder.

Mot bakgrund av att den konstaterade överträdelsen rörande brist informationen har rört ett stort antal vårdsökande, vilket har begränsat vårdsökandes möjligheter att ta tillvara sina rättigheter, är det inte frågan om en mindre överträdelse. Det finns således inte skäl att ersätta sanktionsavgiften med en reprimand. Regionstyrelsen ska således påföras administrativa sanktionsavgifter.

Fastställande av sanktionsavgiftens storlek

Generella bestämmelser

Enligt artikel 83.1 dataskyddsförordningen ska varje tillsynsmyndighet säkerställa att påförandet av administrativa sanktionsavgifter i varje enskilt fall är effektivt, proportionellt och avskräckande. I artikel 83.2 anges de faktorer som ska beaktas vid bestämmande av sanktionsavgiftens storlek gällande överträdelsen. Vid bedömningen av storleken på sanktionsavgiften ska hänsyn tas till bland annat överträdelsens karaktär, svårighetsgrad och varaktighet, om det varit frågan om uppsåt eller oaktsamhet, vilka åtgärder som vidtagits för att lindra den skada som de registrerade har lidit, graden av ansvar med beaktande av de tekniska och organisatoriska åtgärder som genomförts i enlighet med artiklarna 25 och 32, hur tillsynsobjektet har samarbetat med tillsynsmyndigheten, vilka kategorier av personuppgifter som berörs, hur överträdelsen kom till IMY:s kännedom och om det finns andra försvårande eller förmildrande faktorer till exempel direkt eller indirekt ekonomisk vinst av förfarandet.

För myndigheter gäller enligt 6 kap. 2 § andra stycket dataskyddslagen att sanktionsavgifterna ska bestämmas till högst 10 000 000 kronor vid överträdelser som avses i artikel 83.5 och 83.6. Överträdelser av artiklarna 5 och 13 omfattas av den högre sanktionsavgiften enligt artikel 83.5.

Bedömning av förmildrande och försvårande omständigheter

Alla som är sjuka har rätt till vård dygnet runt. Vårdsökande hänvisas i stor utsträckning att ringa till 1177 som kontaktväg för att erhålla vård, utan att andra kontaktvägar framhålls.

Som har konstaterats är det ungefär 283 000 invånare i Värmlands län. Bristen på information kan således drabba ett stort antal vårdsökande som ringar till 1177. Bestämmelserna om information innebär att Regionstyrelsen ska göra vårdsökande personer medvetna om personuppgiftsbehandlingen och vårdsökandenas rättigheter i samband med Regionstyrelsens behandling av personuppgifter.

Det är försvårande att bristen på information var omfattande, varaktig och rörde ett stort antal vårdsökande som kunde kontakta 1177 utan att dessa fick information om bland annat Regionstyrelsens och dataskyddsombudets kontaktuppgifter. Avsaknaden av sådan kontaktinformation begränsar vårdsökandens möjligheter att utöva sina rättigheter. Det är även försvårande att information inte lämnades om att insamling av uppgifter skedde för ändamålet att tillse att samtal till 1177 tas om hand av vårdgivaren MedHelp AB.

För att sanktionsavgifter ska vara effektiva, avskräckande och proportionerliga måste en sammanvägd bedömning göras i varje enskilt fall. Vad gäller sanktionsavgiftens storlek finner IMY utifrån en samlad bedömning, att Regionstyrelsen ska betala en administrativ sanktionsavgift på 250 000 (tvåhundrafemtio tusen) kronor för den konstaterade bristen i information till vårdsökande.

Detta beslut har fattats av generaldirektören Lena Lindgren Schelin efter föredragning av avdelningsdirektören Suzanne Isberg. I handläggningen har enhetschefen Katarina Tullstedt och juristen Mattias Sandström medverkat. Vid den slutliga handläggningen har även it-säkerhetsspecialisten Magnus Bergström, rättschefen David Törngren och enhetschefen Malin Blixt medverkat.

Lena Lindgren Schelin, 2021-06-07 (Det här är en elektronisk signatur)

Hur man överklagar

Om ni vill överklaga beslutet ska ni skriva till Integritetsskyddsmyndigheten. Ange i skrivelsen vilket beslut ni överklagar och den ändring som ni begär. Överklagandet ska ha kommit in till Integritetsskyddsmyndigheten senast tre veckor från den dag beslutet meddelades. Om överklagandet har kommit in i rätt tid sänder Integritetsskyddsmyndigheten det vidare till Förvaltningsrätten i Stockholm för prövning.

Ni kan e-posta överklagandet till Integritetsskyddsmyndigheten om det inte innehåller några integritetskänsliga personuppgifter eller uppgifter som kan omfattas av sekretess. Myndighetens kontaktuppgifter framgår av beslutets första sida.

Kopia till

Dataskyddsombudet via e-post.

Bilaga

Bilaga – Information om betalning av sanktionsavgift.

Diarienummer:
DI-2019-7325

Datum:
2021-06-07

Information om betalning av sanktionsavgift

Integritetsskyddsmyndigheten (IMY) har beslutat att ni ska betala en sanktionsavgift. Denna sanktionsavgift ska inte betalas till IMY utan det är Kammarkollegiet som ansvarar för hanteringen kring inbetalningen.

När beslutet fått laga kraft kommer ni att få en betalningsupplmaning från Kammarkollegiet med instruktion om när och hur sanktionsavgiften ska betalas. Om IMY:s beslut överklagas kommer ni att få en betalningsupplmaning från Kammarkollegiet efter att domstolen slutligen avgjort frågan, om domstolen kommer fram till att en sanktionsavgift ska betalas.

Bestämmelserna om hur sanktionsavgifter enligt dataskyddsförordningen (GDPR) hanteras återfinns i:

- 6 kap. 6 § lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning
- 9 § förordningen (2018:219) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning

En sanktionsavgift ska betalas inom 30 dagar från det att beslutet om att ta ut avgiften har fått laga kraft eller inom den längre tid som anges i beslutet.

Om sanktionsavgiften inte är fullt betalad efter sista betalningsdag enligt Kammarkollegiets betalningsupplmaning, så kommer ärendet att överlämnas till Kronofogdemyndigheten.

Postadress:
Box 8114
104 20 Stockholm

Webbplats:
www.imy.se

E-post:
imy@imy.se

Telefon:
08-657 61 00

Hur man överklagar

FR-03

Vill du att beslutet ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som du fick del av det skriftliga beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För en part som företräder det allmänna (till exempel myndigheter) räknas tiden alltid från den dag domstolen meddelade beslutet.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om du exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårs-afton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Så här gör du

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att kammarrätten ska

ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).

3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten. Du hittar adressen i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rätts-tillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer hittar du på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.